

Atgeisiad clot mecanyddol fel triniaeth ar gyfer strôc isgemig aciwt

Chwefror 2016

Beth mae NICE wedi'i ddweud?

Mae [atgeisiad clot mecanyddol](#) fel triniaeth ar gyfer [strôc isgemig aciwt](#) yn ddigon diogel ac yn gweithio'n ddigon da i'w defnyddio yn y GIG.

Beth mae hyn yn ei olygu i mi?

Dylai eich gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio'r hyn y mae cael y driniaeth hon yn ei olygu yn llawn a thrafod y manteision a'r risgiau posibl â chi. Dylech hefyd gael gwybod sut i gael rhagor o wybodaeth am y driniaeth. Dylai hyn oll ddigwydd cyn i chi benderfynu a ydych am gael y driniaeth hon ai peidio.

Sylwadau eraill gan NICE

Nododd NICE bod gan y driniaeth hon ganlyniadau gwell po gynharaf y caiff ei chynnal ar ôl i symptomau strôc ddechrau ymddangos. Yn yr astudiaethau yr edrychodd NICE arnynt, roedd y rhan fwyaf o gleifion wedi cael triniaeth o fewn 8 awr i'w symptomau gychwyn.

Mewn argyfwng, gall gweithwyr gofal iechyd proffesiynol roi triniaeth ar unwaith, heb gael eich caniatâd hyddysg, os yw hynny er eich budd chi.

Eich tîm gofal iechyd

Dylai tîm gofal iechyd sy'n brofiadol ym maes rheoli strôc isgemig aciwt benderfynu i ba gleifion y dylid cynnig y driniaeth hon. Dylai'r tîm gynnwys arbenigwyr gyda hyfforddiant penodol a phrofiad rheolaidd o gwblhau'r driniaeth, ac sydd â'r cyfleusterau a'r cymorth priodol.

Y cyflwr

Strôc isgemig yw'r math mwyaf cyffredin o strôc. Mae'n digwydd pan fydd rhwydweli (pibell waed) wedi'i rhwystro gan glot gwaed, gan dorri'r llif gwaed i rhan o'r ymennydd. Heb gyflenwad gwaed, gellir niweidio celloedd yr ymennydd neu eu dinistrio am na chânt ddigon o ocsigen. Gall symptomau gynnwys diffwrthder neu wendid ar un ochr o'r corff a phroblemau gyda

chydbwysedd, y lleferydd a llyncu. Mae triniaeth fel arfer yn cynnwys triniaeth â chyffuriau cyn gynted â phosibl ar ôl y strôc i doddi'r clot gwaed (thrombolysis).

Mae NICE wedi ystyried defnyddio [atgeisiad clot mecanyddol](#) fel opsiwn triniaeth arall.

Gall [NHS Choices](#) fod yn fan da i gael gwybod mwy.

Y driniaeth

Nod atgeisiad clot mecanyddol yw adfer llif gwaed arferol, gan ddefnyddio dyfais i dynnu'r clot gwaed o'r rhydweli. Yn gyntaf, caiff y claf angiograffi'r ymennydd (triniaeth sy'n defnyddio lliw a phelydr-X sy'n dangos sut mae'r gwaed yn llifo drwy'r rhydwelïau yn y gwddf a'r ymennydd) i weld ble mae'r clot gwaed.

Caiff y llawdriniaeth ei chynnal fel arfer gyda'r claf wedi'i lonyddu, ond weithiau defnyddir anesthetig cyffredinol. Rhoddir tiwb cul a elwir yn gathetr i mewn i rydweli, yn y werddyr fel arfer, a caiff ei lywio tuag at safle'r clot. Gosodir y ddyfais atgeisio clot drwy gathetr. Defnyddiwyd dyfeisiau a dulliau gwahanol i dynnu clotiau gwaed. Y ddyfais a ddefnyddir fwyaf aml yw dyfais a elwir yn atgeisydd stent, sy'n dal a thynnu'r clot. Y nod yw tynnu'r clot cyn gynted â phosibl, o fewn ychydig oriau i'r strôc.

Buddiannau a risgiau

Pan edrychodd NICE ar y dystiolaeth, penderfynwyd bod digon o dystiolaeth i wybod pa mor dda y mae'r driniaeth hon yn gweithio a pha mor ddiogel ydyw. Roedd yr 12 astudiaeth a ystyriwyd gan NICE yn cynnwys cyfanswm o 2648 o gleifion.

Dangosodd yr astudiaeth bod gan gleifion a oedd wedi cael triniaeth atgeisiad clot mecanyddol weithrediad gwell 90 diwrnod ar ôl y driniaeth, o gymharu â chleifion a oedd wedi cael triniaeth thrombolysis yn unig.

Dangosodd yr astudiaethau bod rhai risgiau difrifol yn gysylltiedig â thriniaeth atgeisiad clot mecanyddol. Mae'r rhain yn cynnwys gwaedu yn yr ymennydd,

ond gallai hyn hefyd ddigwydd pan fydd cleifion yn cael triniaeth thrombolysis. Cafodd rhai cleifion strôc arall ar ôl triniaeth atgeisiad clot mecanyddol.

Dywedwyd wrth NICE hefyd am risgiau posibl eraill gan gynnwys gwneud strôc yn waeth, ac yn achlysurol mae hyn yn arwain at farwolaeth.

Os hoffech wybod rhagor am yr astudiaethau, gweler y [canllaw](#). Gofynnwch i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio unrhyw beth nad ydych yn ei ddeall.

Cwestiynau i'w gofyn i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol

- Beth yn union yw'r driniaeth hon?
- Beth yw'r manteision posibl?
- Beth yw'r tebygolrwydd y bydd y manteision hynny yn berthnasol i mi? A allai'r driniaeth wneud i mi deimlo'n waeth?
- A oes triniaethau eraill ar gael?
- Beth yw risgiau'r driniaeth?
- A yw'r risgiau'n fach neu'n ddifrifol? Pa mor debygol ydynt o ddigwydd?
- Pa ofal y bydd ei angen arnaf ar ôl y driniaeth?
- Beth sy'n digwydd os aiff rhywbeth o'i le?
- Beth allai ddigwydd os na chaf y driniaeth?

Ynglŷn â'r wybodaeth hon

Mae [canllawiau ymyriadau](#) NICE yn rhoi cyngor i'r GIG ar ddiogelwch triniaeth a pha mor dda y mae'n gweithio.

ISBN: 978-1-4731-1840-9